

ชื่อวิทยานิพนธ์	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริการผ่าตัดโรค
ผู้วิจัย	ต่อกระฉกของโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ผ่องพักรตร์ ชูศรี
ปริญญา	วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (สาธารณสุขศาสตร์) สาขาวิชาเอกบริหารสาธารณสุข
คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์	สุรชาติ ณ นนงคาย ศศ.ม. (พัฒนาสังคม) ทองหล่อ เดชไทย D.H.Sc. พีระ คึกครื้นจิตร วท.ม. (ชีวสถิติ) วิสุทธิ ต้นศิริคงคล พ.บ. Dr. Med., FACHARZT
วันที่สำเร็จการศึกษา	20 สิงหาคม พ.ศ. 2540

บทคัดย่อ

ในปัจจุบันปัญหาตาบอดและสายตาดำพิการเป็นสาเหตุประการหนึ่งที่ทำให้เกิดทุพพลภาพแก่ประชากรโดยส่งผลกระทบให้ คุณภาพชีวิตส่วนบุคคล สภาพความเป็นอยู่ของครอบครัวลดลง รวมทั้งก่อให้เกิดภาระทางเศรษฐกิจและสังคม สำหรับปัญหาตาบอดและสายตาดำพิการในประเทศไทยนั้นพบว่าโรคต่อกระฉกเป็นสาเหตุที่สำคัญที่ทำให้เกิดปัญหาดังกล่าว

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ (Analytical survey research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทำการศึกษปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริการผ่าตัดโรคต่อกระฉกของโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข โดยมุ่งศึกษาเฉพาะปัจจัยลักษณะประชากร ปัจจัยการบริหาร ปัจจัยประสบการณ์การปฏิบัติงาน และปัจจัยแรงจูงใจ ของหัวหน้ากลุ่มงานจักษุวิทยาในโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข จำนวน 97 คน เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามทางไปรษณีย์ และได้รับตอบกลับมาวิเคราะห์ จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 79.38 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วยค่า ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด t-test และ การวิเคราะห์จำแนกประเภท (Discriminant analysis)

ผลการศึกษาพบว่าลักษณะประชากรของหัวหน้ากลุ่มงานจักษุวิทยาส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 90.90 อายุเฉลี่ย 42.56 ปี สถานภาพสมรสคู่ร้อยละ 89.61 มีวุฒิการศึกษาสูงสุดในระดับวุฒิปริญญาตรีทางจักษุวิทยา ร้อยละ 85.71 เมื่อทำการเปรียบเทียบลักษณะประชากรระหว่างกลุ่มที่มีประสิทธิผลและไม่มีประสิทธิผลในการบริการผ่าตัดโรคต้อกระจก ซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ฐานะเศรษฐกิจ พบว่ามีเพียงเพศเท่านั้นที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.038$) สำหรับปัจจัยการบริหารซึ่งประกอบด้วย ทรัพยากรบุคคล ทรัพยากรการเงิน ทรัพยากรกายภาพ ทรัพยากรสารสนเทศและกระบวนการบริหาร มีเพียงทรัพยากรบุคคล ทรัพยากรการเงิน ทรัพยากรสารสนเทศและกระบวนการบริหาร มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p<0.001$) ส่วนปัจจัยประสบการณ์การปฏิบัติงานและปัจจัยแรงจูงใจในการบริการผ่าตัดโรคต้อกระจกไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างกลุ่มที่มีประสิทธิผลและไม่มีประสิทธิผลและเมื่อทำการศึกษาปัจจัยที่มีอำนาจในการจำแนกระหว่างกลุ่มที่มีประสิทธิผลและไม่มีประสิทธิผลในการบริการผ่าตัดโรคต้อกระจกโดยใช้สถิติจำแนกประเภท (Discriminant analysis) พบว่าตัวแปรที่มีอิทธิพลสูงสุดตามลำดับ ประกอบด้วย ทรัพยากรบุคคล ทรัพยากรการเงิน ทรัพยากรสารสนเทศ โดยตัวแปรสามารถประมาณความถูกต้องได้ในระดับที่ดี (ร้อยละ 93.15)

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัย ผู้บริหารในระดับนโยบายควรมุ่งเน้นในการพัฒนามนุคลากรและปรับอัตรากำลังของบุคลากรในกลุ่มงานจักษุวิทยาทั้งในระดับของจักษุแพทย์และพยาบาลเวชปฏิบัติทางตาให้เหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน นอกเหนือจากเรื่องของทรัพยากรบุคคลแล้วควรให้ความสำคัญในเรื่องระบบสารสนเทศ โดยมีการกำหนดกลไกการประสานงานการใช้ข้อมูลร่วมกันระหว่างส่วนกลางและส่วนภูมิภาคเพื่อให้เกิดการใช้ทรัพยากรอย่างสูงสุด โดยมุ่งเน้นให้งานบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ